

РЕШЕНИЕ N450
София, 04 декември 2008 година

В ИМЕТО НА НАРОДА

Върховният касационен съд трето наказателно отделение в открито съдебно заседание на двадесет и трети октомври две хиляди и осма година, в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: САША РАДАНОВА

ЧЛЕНОВЕ: ВЕРОНИКА ИМОВА

БОРИСЛАВ АНГЕЛОВ

при секретар Иванка Илиева
и с участието на прокурора Явор Гебов
изслуша докладваното от **съдията** Борислав Ангелов

наказателно дело № 388/2008 год.

Производството е образувано попротест на прокурор от Софийска апелативна прокуратура и по жалбите наподсъдимите К. Б. М. и В. Т. В. против решение № 22 от 04.04.2008 год. по внохд№ 42/06 год. на Софийски апелативен съд.

Протеста се отнася до наложените подсъдимите наказания лишаване от свобода, които се третират като явнonesправедливи. Наказанието определено на подсъдимия В е занижено, защото не саизпълнени указанията на ВКС за неговото увеличаване. За да намали наказанията,въззивният съд е отчел със значителна относителна тежест, дългият период който изминал от осъществяване на деянието до настоящия момент. Според протестатова не е смекчаващо отговорността обстоятелство, защото делото е с фактическиа правна сложност и дългият период на разглеждане не е по вина компетентнитедържавни власти, а поради преминаване на делото през съдебните инстанции пожалби на подсъдимите и протести на прокурора. Счита се, че наложените наподсъдимите наказания от въззивната инстанция очевидно не съответстват натяхнатата обществена опасност и тази на деянията. Наложеното с предходна присъданаказание на М. , не е изиграло възпитателна роля. Прави се искане за отмяна нарешението и връщане на делото за ново разглеждане, за да бъдат увеличенинаказанията.

В жалбата на подсъдимия М сапосочени всички основания по чл.348 ал.1, т.т.1-3 НПК. Твърди се, че след като е прието от въззивния съд, че присъдата е влязла в сила в наказателноосъдителната и част, не може да се приложи санкционната част на правната норма.Междувременно законодателно е променен фактическият състав на чл.354а, ал.1 и 2НК и не може да бъде приложен в този му вид, в който е съществувал по време наизвършване на деянията. Към приложимият закон е липсвала специалната цел„разпространение”, което е различно от „предназначени за продажба, или другоотчуждаване”. След като въззивната инстанция е приела, че няма процесуалнавъзможност да обсъжда и ревизира присъдата е променила правната квалификация,по същество е нарушила закона. Допуснатото процесуално нарушение се изразява внедопустимо разкъсване единството на наказателно-правната норми, състоящи се отхипотеза, диспозиция и санкция. След като апелативният съд не се е произнесълпо въпроса за вината, е нарушено правото на защита на подсъдимия М води донезаконосъобразност на съдебния акт. Наложеното наказание е явно несправедливо,защото не съответства на обществената опасност на деянието и дееца. Налице самногбройни смекчаващи отговорността обстоятелства, както и изключително,поради дългият период на наказателното производство, не по вина на подсъдимия.Защитата в съдебно заседание поддържа жалбата, като намира, че неговиятподзащитен не е участвал в изпълнителното деяние и следва да бъде оправдан.

Жалбата на подсъдимия В е също напосочените в чл.348 ал.1, т.1-3 НПК основания. Но по същество в нея за изложенисъображения единствено за явна несправедливост на наказанието без приложениетона чл.66 ал.1 НК. Изразява се съгласие с констатациите на въззивния съд заниската степен на обществена опасност на подсъдимия, съобразявайки неговаталичност, недоброто здравословно състояние, трудовата и семейна ангажираност.Според жалбата обаче, не е отчетено, че здравословното му състояние еоснование, да не изтърпява ефективно присъда „лишаване от свобода”. Събрани саданни, че по време на инкриминираното деяние е бил заплашван. През дългиятпериод на наказателното производство /11 години/ не е имал противообщественипрояви и е работил за да издържа семейството си и деца-студенти. С това едоказал своето отношение към обществото и законите в страната, което показва,че преследваните цели на наказанието са постигнати. При тези обстоятелства, сесчита ефективната присъда за несправедлива и самоцелна. В съдебно заседавашезащитата поддържа жалбата.

Прокурорът поддържа протеста поизложени в него съображения, а жалбите намира за неоснователни.

Върховният касационен съд, за да се произнесе взе предвид следното:

С присъда № 2 от 07.02.2000 год. по нхд № 268/99 год., Софийски окръжен съд е признал подсъдимия К. Б. М. виновен в това, че в периода от лятото на 1997 год. до средата на м. декември 1997 год. в гр. С. и с. О., Софийска област, като извършител, в съучастие с подсъдимия В. Т. В.-извършител умишлено го е подбудил и подпомогнал, безнадлежно разрешение да изготви наркотично вещество амфетамин-база-666.26 кг., на обща стойност 30 640 809.82 лв., в стадия на опита, предназначена за продажба или друго отчуждаване, като веществото е в големи размери, поради което и на основание чл.345а, ал.2, вр. с ал.1, вр. с чл.20 ал.3 и 4 и чл.54 НК е осъден на седем години лишаване от свобода и глоба в размер на 5 000.00лв., при първоначален „строг“ режим.

На основание чл.68 ал.1 НК е постановено подсъдимият М да изтърпи и отложеното наказание от една година лишаване от свобода по присъда, постановена по нхд № 1732/95 на СРС.

Със същата присъда е признат виновен и подсъдимият В. Т. В. в това, че в периода 10.12.1997 год. до 12.12.1997 год. в землището на с. О., обл. Софийска, като извършител в съучастие с подсъдимия К, последният като подбудител и помагач, е изготвил безнадлежно разрешение и за периода 12.12.1997 год.-18.12.1997 год. в землището на с. О. е държал без надлежно разрешение наркотично вещество амфетамин-база 114.74 кг. На стойност 9 247 331.45 лв., предназначен за продажба и друго отчуждаване, в големи размери, поради което и на основание чл.354а ал.2, вр.с ал.1, вр. с чл.20 ал.2 и чл.54 НК е осъден на шест години лишаване от свобода и глоба в размер на 2 000.00 лв.

Признат е за виновен и в това, че за периода 16.12.1997 год. до 18.12.1997 год. в землището на с. О., като извършител, в съучастие с подсъдимия К, като подбудител и помагач, се е опитал без надлежно разрешение да изготви наркотично вещество амфетамин-база 333.13кг., на стойност 15 320 404.91 лв., предназначен за продажба и друго отчуждаване, в големи размери и деянието не е довършено, поради което на основание чл.354а, ал.2, вр.с ал.1, вр. с чл.18 ал.1, вр. с чл.20 ал.2 и чл.54 НК е осъден на пет години лишаване от свобода и глоба в размер на 2 000.00 лв.

По правилата на съвкупността е определено да изтърпи наказание от шест години лишаване от свобода, като на основание чл.23 ал.3 НК е присъединена и глобата в размер на 2 000.00 лв.

Съдът е зачел предварителното задържане на подсъдимите, произнесъл се е по веществените доказателства и разносните по делото.

С протестираното и обжалваното решение присъдата е изменена, като наложеното наказание на подсъдимият К лишаване от свобода е намалено на пет години, а глобата е увеличена на 10 000.00 лв. Изменено е и наказанието на подсъдимият В, като е намалено на три години, а глобата е увеличена на 5 000.00 лв. В останалата част присъдата е влязла в сила.

Върховният касационен съд като обсъди доводите на страните и извърши проверка на решението в пределите на чл.347 ал.1 НПК намира, че протеста и жалбите на подсъдимите са НЕОСНОВАТЕЛНИ.

Атакуваното въззивно решение е трето по ред, след възобновяване на делото и отмяна от ВКС. С решение № 1* от 13.01.2006 год. по н.д. № 340/2005 год. на ВКС, II н.о.е отменено въззивното решение № 395/2002 год., на Софийски апелативен съд, само в частта за определените подсъдимите К. Б. М. и В. Т. В. наказания лишаване от свобода и глоба, запоследния и за двете деяния, приложението на чл.55 ал.1, т.1 и ал.2 НК задвамата и приложението на чл.66 ал.1 и чл.23, ал.1 и 3 НК, за подс. В. Решението си ВКС е приел, че деянията и авторството на подсъдимите са доказани, чрез способите за събиране и проверка на доказателствата и закона е приложен правилно спрямо установените факти. Това предопределя и рамките на проверката и произнасяне в настоящето касационно производство. Затова доводите на защитата за неучастие на подсъдимия К в изпълнителното деяние и оправдаване по предявеното обвинение не може да бъде обсъждано и намери отговор, както е приели въззивният съд. Произнасянето отново по въпросите за фактите и правото, което включва авторството на деянията, виновното поведение на подсъдимите и тяхната правна квалификация, би означавало настоящият състав, разглеждащ делото по редна касацията, по недопустим начин да проверява законосъобразността на решение на друг равен по степен състав на касационната инстанция. В мотивите на решението съдът е изложил подробни и убедителни съображения /на л.6, абз.посл. и л.7, абз.1/, за да бъдат отхвърли като несъстоятелни възраженията на защитата на подсъдимите свързани с това, че обективните признаци, визирани в състава на престъплението по чл.354а ал.2, вр. с ал.1 НК в редакцията действаща към момента на извършване на деянието и тези в действащият по благоприятен за тях закон /ДВ.бр.75/2006 год./не се покриват. Те се споделят от касационния състав не се налага да бъдат повтаряни.

По протеста на прокурора:

Неоснователно е възражението в протеста, че наказанието на подсъдимия В е занижено, защото не са изпълнени указанията в отменителното решение на ВКС за неговото увеличаване, при хипотезата на чл.357 ал.3, т.1 НПК /отм./. Съображенията на касационния състав за допуснати нарушения при индивидуализацията на наказанието не могат да имат задължителен характер за съда по същество /вж. и р. №562/02 г., Б.10/02г./Затова при новото разглеждане на делото от съда по същество, може да не възприеме оценките и указанията на касационния състав за увеличаване на наказанието. Противното би означавало въпросът за наказанието да е предрешен, което нарушава конституционното право на защита и

на справедлив процес. Приопределяне на наказанията за отделните деяния на подсъдимите в мотивите на решението са спазени принципите за тяхната законоустановеност. Оценъчната дейност на съда за фактическите обстоятелства от значение за правилната индивидуализация на наказанията е протекла при съобразяване с принципите за целесъобразност, справедливост и хуманност при отмерване на конкретното определено по размер иначе на изтърпяване наказание. Правилно е прието като изключително смекчаващо отговорността обстоятелство-продължителният период на наказателното производство, довело до смекчаване на наказателно-правното положение на подсъдимите. Независимо, че продължителният срок на разглеждане на делото от 11 години не може да бъде предписан във вина на компетентните органи, поради движение на делото по инстанционните съдилища и по реда на възобновяването, тоза продължителността на процедурата не са допринесли и подсъдимите, но обективно този срок е удължен далече извън критериите за разумност по чл.6 т.1 ЕКПЧ, които обосновават правото на обвиняемото лице делото му да бъде разглеждано в разумен срок. Затова наложените наказания на подсъдимите М. и В. за отделните престъпления и това по съвкупност на подсъдимия В не са явно несправедливи по смисъла на чл.348 ал.5, т.1 НПК, което да води до отмяна на решението и връщане на делото за ново разглеждане.

По жалбите на подсъдимите М. и В.

Поради изложеното жалбите следва да бъдат разгледани само в аспекта на справедливостта на наложените наказания и отказа на съда на приложи условното осъждане по отношение на подсъдимия В. Въззивната инстанция обстойно е обсъдила /на л.8-11 от решението/ и взела предвид и правилно оценила всички налични отегчаващи и смекчаващи отговорности обстоятелства поотделно за всеки от подсъдимите, включително и изложените в жалбите, които имат отношение към индивидуализацията на наказанията. Изводите от тях са правилни и съответстват на изискванията на чл.54 и чл.56 НК. При проверката не се установи, да е налице явна несправедливост на наложените на подсъдимите наказания. Няма предпоставки за индивидуализиране на наказанията в по ниски размери. Това би снижило общо предупредителното и възпитателно въздействие на наказателната репресия и ще направи наказанията недостатъчно ефективни. Правилото за смекчаване на наказателната им отговорност е сторено от съда, в рамките на предвиденото в закона. За приложението на чл.55 ал.1, т.1 НК, както е приел и въззивният съд наличието на многобройни и изключителни обстоятелства не представляват сами за себе си основание за слизване под минимума на наказанието предвидено в закона. В случая са налице съпътстващи отегчаващи обстоятелства, които не дават основание за да се приеме, че иначе-лекото предвидено в закона наказание е несъразмерно тежко. По размеропределените наказания не са очевидно несъответни на обстоятелствата по чл.348 ал.5, т.1 НПК и като такива са справедливи.

С основание е отказано и приложението на чл.66 ал.1 НК по отношение на подсъдимия В независимо, че формално материалноправните предпоставки са били налице. Като споделя в тази насока всички констатации на въззивният съд, Върховният съд също намира, че аспектите на чл.348 ал.5, т.1 НПК отлагането на изтърпяването очевидно ни бие съответствало на релевантните обстоятелства по чл.36 и 54 НК. Искането на жалбоподателя би била основателна, с оглед влошеното здравословно състояние и другите обстоятелства изложени в жалбата, ако наказанието имаше единствена целположително въздействие върху извършителя на престъплението. Вярно е, че закона дава преимуществено значение на тази цел, но нейното постигане не може да омаловажи и пренебрегне възпитателното и предупредително въздействие, което наказанието трябва да окаже върху другите членове на обществото /вж. и р. №227/2003 г., Б. бр.9/2004 г./ . Това се отнася особено за тежките престъпления иначе-вече за онези от тях, за които законът предвижда минимално наказание три години лишаване от свобода, което е максималното допускащо условно осъждане. Такива съображения очевидно са ръководили и въззивният съд, като е поставена акцент върху генералната превенция и взети предвид: предмета на престъплението, като количество и стойност, високият процент на активния действащия компонент, завишената степен на обществена опасност на тази престъпна дейност, нейното разпространение в страната и свързаност с разрушаване на здравето и промяна наличността. По вид, размер и начин на изтърпяване наказанията на двамата жалбоподатели способстват за постигане целите на наказанието.

Поради липса на други доводи и възражения, които да бъдат обсъждани и намерят отговор, решението като правилно законосъобразно следва да остане в сила, а протеста и жалбите като неоснователни без уважение.

По тези съображения и на основание чл.354 ал.1, т.1 НПК, Върховният касационен съд, в състав на III н.о.,

РЕШИ:

ОСТАВЯ В СИЛА решение № 22 от 04.04.2008 год., постановено по внохд № 42 по описа за 2006 год. на Софийски апелативен съд.

Решението е окончателно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ: [подпис]

ЧЛЕНОВЕ: 1. [подпис]

2. [подпис]